№ 9. Treschdeen, 28. Februarî. 1896.

Jsnahk weenreis nedelâ.

Makfâ, Jelgawâ sanemot: par gadu 1 r. 50 k., par pusgadu 90 k.

Makfâ, pahr pastu peesuhtot: par gadu 2 r., par pusgadu 1 r. 25 k.

Ekspedizija: Jelgawâ, J. F. Steffenhagena un dehla drukatawâ, Kangihseru eelâ № 22.

Redakzijas adrese: Jelgawâ, Salajâ eelâ № 2.

Latweeschu Awises.

Sludinajumus nem preti:

Jelgawâ, Steffenhagena un dehla drukatawas kantori, Kangihseru eelâ № 22; Rihgâ: Hoerschelmana kga grahm. bodê, Wehweru eelâ № 6 un J. E. C. Kapteina kga grahm. bodê, Eeksch-Rihgas Leelajâ Kehninu eelâ № 10.

Maksa par sludinajumeem: 8 kap. par sihku rakstu rindinu, preekschpusê 20 kap.; pahrtulkoschana is sweschahm walodahm par brihwu.

„Latw. Aw." war apstellet:

Jelgawâ: J. F. Steffenhagena un dehla drukatawâ, Kangihseru eelâ № 22. — **Leepajâ:** Emila Voegedinga grahm. bodê, pee tirgus platscha; Sihmana Ruhjes gr. bodê, Jaun-Leepajâ, Bahnuscha eelâ № 36. — **Bauskâ:** Steina k. apteekâ un Ed. Drengera k. bodê. — **Talsôs:** J. Hirschmana k. un H. Towa k. grahm. bodê. — **Kuldigâ:** Ferd. Besthorna k. grahm. bodê. — **Wentspili:** N. Antmana k. grahm. bodê. — **Tobelê:** J. Dawidofska k. un E. Baldrina k. bodês. — **Saldû:** Fr. Kruhmina k. grahm. bodê.

75. gada-gahjums.

„Latw. Aw." war apstellet:

Rihgâ: W. F. Häckera drukatawâ, Palejas eelâ № 3; Hoerschelmana k. grahmatu bodê, Wehweru eelâ № 6; J. E. C. Kapteina k. grahmatu bodê, Eeksch-Rihgas Leelajâ Kehninu eelâ № 10. — **Eeksch- un ahrsemê:** Rudolfa Mosses k. wisâs ekspedizijâs. — **Walmeerâ:** Trey'a k. grahmatu bodê. — **Walkâ:** M. Rudolfa kga grahmatu bodê. — **Bes tam: pee zeen. mahzitajeem** — tiklab **Widsemê,** kâ ari **Kursemê.**

Par preekschsihmigo saimneezibu ar ismehginajumu laukeem.

Jau drihs diwi gadi notezejuschi, kamehr Jelgawas Lauksaimneezibas Beedribâ aisskustinaja jautajumu par ismehginajumu lauku eerihkoschanu, pehz tam kad par to cepreeksch bij laikrakstôs pahrrunats. Leeta pate pee beedreem atrada dsihwu peekrischanu un tuhlin pirmajâ sapulzê, kur jautajumu plaschaki pahrrunaja, ari nospreeda, ka beedribai buhtu wiseem spehkeem jaruhpejahs, ka ari Kursemê eetaisitu plaschakus ismehginajumu laukus, kas ahrsemês un ari daschâs Kreewijas gubernâs sawa apgabala semkopjeem bijuschi un wehl arweenu ir par jo leelu swehtibu. Taî paschâ sapulzê isredseja pulzinu beedru, kam jautajums plaschaki ja-ismeklê un tad beedribai ja-eesneedz preekschlikums par to, kahdâ kahrtâ un kahdâ zekâ ismehginajumu lauki buhtu eetaisami.

Tatschu eekams par to tahlak sinojam, apzeresim, kas ir ihsti ismehginajumu lauku usdewums un kahdi labumi muhsu semkopjeem gaidami no schahdas eestahdes.

Ismehginajumu lauku leelakais usdewums ir: pahrbaudit pa eespehjai wisu, kas semkopibâ no jauna parahdahs, un ismeklet, waj un kahdâ sinâ jaunee atradumi waretu noderet ta apgabala semkopjeem. Bes tam, sinams, schahdu eestahschu wadoneem japuhlahs, pascheem pehtit un meklet, kas derigs un waijadsigs preeksch semkopibas pahrlaboschanas. Mehginotees katram semkopim par sewi, zekahs daudz leeki tehrini un bes tam nepatihkami pahrpratumi, jo neba katram „semes ruhkim" ir tahs sinaschanas, kuras waijadsigas pee jaunu atradumu pahrbaudischanas un eeweschanas.

Wislabaki to ispratisim no dascheem scheit tuwaki apluhkojameem peemehreem.

Wehl katram semkopim buhs atminâ, kahdu brehku sazehla par mescha plakansirneem. Ahrsemês ar scho stahdu sewischkôs apstahklôs bij eeguhti kaut zik teizami panahkumi, un scho gadijumu nu daschi weikli sehklu tirgotaji un dahrsneeki isleetoja, lai mescha plakansirni isdaudsinatu par beesin kahdu brihnuma augu. Scheem weikalneekeem bij skaidris aprehkinums, uspirkt isweizigus rakstneekus, jo par plakansirnu sehklahm un stahdeem, kuŗus lehttizigee semkopji leelisku peeprasija, wini (weikalneeki) eenehma milsu naudu. Gadijahs ari pee mums rakstneeki, kas — tas wineem par godu jasaka — newis kâ nopirkti usslawetaji, bet wehledamees ar ko jaunu palepotees, atkahrtoja to paschu ahrsemju slawas dseesmu. Schihs ne-apdomatahs slaweschanas dehl muhsu semkopjeem daschs grasis weltigi istehrejees. Zaur leelisko usteikschanu pamudinati, daudz muhsu masgruntneeki „par dsihwu naudu" pirka plakansirnu sehklas un iskaisija tahs sawâ tihrumâ wisjaukakâs zeribâs. Deemschehl no schihm zeribahm mas kas peepildijees, jo leelakai dalai mehginataju plakansirni nemas negribeja padotees, un ziti, kam schis stahds daudz mas pa-auga, winu newareja labi isleetot, jo lopi to bes ihpaschas sagatawoschanas labpraht ne-ehda. Galu galâ israhdijahs, ka mescha plakansirni noder tikai sinamôs apstahklôs, kahdi pee mums loti reti atronami. Lai nu gan isdewumi par sehklu un leekee semes un laika tehrini pee plakansirnu ismehginaschanas katram mehginatajam par sewi nebij deesin kahdi leelee, tomehr par wiseem kopâ sakrahsees ihsti eewehrojams saudejums. Schee saudejumi buhtu pilnigi nowehrsti, ja mums buhtu sawi ismehginajumu lauki. Tè isdaudsinatais stahds buhtu pahrbaudits no leetas pratejeem, un tee semkopjeem pasinotu, waj tahdi plakansirni mums jele mas derigi, un ja derigi, tad kahdôs apstahklôs, pee kahdas apkopschanas u. t. t.

Bet schahdi ne-isdewigi mehginajumi saweenoti wehl ar ziteem lauanmeem. Peenemsim, ka kahds semkopis zaur mehginajumeem ar winam nenoderigeem augeem jau pahris reischu zeetis saudejumus. Nu tas teek ne-ustizigs pret wisu, kas jauns. Lasidams laikrakstôs par kahdu pee mums nepasihstamu augu waj pasihstama auga jaunu sugu, tas netizigi papurinahs galwu un nodomahs, ka winsch pret lehttizibu baudijis jau deesgan spehzigas sahles. Tatschu taisni schoreis warbuht deretu eeteikschanai paklausit, bet eebaiditais semkopis schaubahs un kawejahs un tà aisslaisch daschu grasi garam, ko wareja it weegli nopelnit. Kur pastahw ismehginajumu lauki, tur leeta gluschi zitada. Tè semkopji drihs no droschas un tizamas puses dabon sinat, kahdi labumi atlez no jauneeteiktà auga kopschanas, un tad ari nekawedamees scho augu eewed sawâ saimneezibâ.

Kà jau saziju, semkopis, pats mehginadams, par daschu augu war eeguht greisus usskatus ari zaur tam, ka nesin, kà winsch pareisi eekopjams. Ismehginajumu laukâ turpreti pareisi ispehta jauneewedamâ auga apkopschanu un zaur isskaidrojumeem semkopjus issargâ no kluhdahm un aloschanahs.

Tàpat kà jauneewedami augi, tà ari ja-ismehgina jauni mehsloschanas lihdsekli, rihki, maschinas, semes apstrahdaschanas kahrtiba u. z., ar wahrdu sakot: wiss kas pee semkopibas peeder. Pee wiseem schahdeem ismehginajumeem weenkahrschais semkopis war neween weegli pahrskatitees, bet tam ari atleek mas walas preeksch mehginaschanahs. Ismehginajumu laukôs turpreti mehginajumus isdara mahziti wihri, kas tà sakot „us tam ween stahw", kas tà tad ari wisu war smalkaki un pareisaki nowehrot. Zaur tam neween ahtraki teek pee ihstas atsihschanas, bet ari wisu ko sasneedz ar pulka masakeem isdewumeem. Tapehz daudz weetâs ahrsemês eetaisiti plaschi ismehginajumu lauki, ko ustur gan waldiba, gan sabeedribas. Schai sinâ sewischki eewehrojamas Seemeku-Amerikas Sabredrotahs Walstis, kuras, kà sinams, leelâ mehrâ nododahs semkopibai. Tur ismehginajumu laukus un stazijas ustur waldiba, par ko tai iseet loti daudz naudas. Bet isdewumi bagatigi atmaksajahs. Ismehginajumu eestahdes beeschi islaisch drukatus pahrskatus par saweem panahkumeem, tà ka tureenes semkopji arweenu sin, kahdi jauneewedumi un pahrlabojumi winu saimneezibahm buhtu noderigi. Un panahkums ir tas, ka kaut gan ari Amerikas semkopji leelâ mehrâ nodarbojahs ar labibas audsescharu, tomehr naw dsirdams, ka teem semo labibas zenu dehl draudetu „wispahriga isputeschana".

Ismehginajumu lauku nosihmi it pareisi isprata ari tee wihri, kurus Jelgawas Lauksaimneezibas Beedriba eezehla, lai tuwaki pahrbauditu un isstrahdatu preekschlikumus par schahdas eestahdes dibinaschanu Kursemê. Isspreeduschi, kahdâ kahrtâ ismehginajumu lauki eegrosami, wini atsina, ka tee turklaht saweenojami ar preekschsihmigu saimneezibu, kur leelumâ iswestu to zauri, kas ismehginajumu laukôs atrasts par derigu.

Tagad daschs labs masgruntneeks gan atsihst, ka daudz jauneewedumi wisai leetderigi, tomehr tas schaubahs, waj wina lihdsekli sneegsees tik tahku, ka ari winsch waretu schos jaunatradumus waj pahrlabojumus islectot. Zits atkal nesin, kà weenu waj otru jaunu darbu ussahkt, un ari nesin, kur to eemahzitees. Daschkahrt aisrahda, ka masgruntneekeem deretu darit pehz leelgruntneeku preekschsihmes. Weenâ un otrâ gadijumâ tas ari eespehjams, bet pa leelakai dalai semneeku mahjâs newar isdarit to, ko muischâ. Bes tam noskatischanahs sweschâ saimneezibâ deesgan apgruhtinata, kautschu ari warbuht pee laika issinatu, kur kas no jauna eewests. Zitadi ir ar atklahtu preekschsihmigu saimneezibu. Ta strahdà wispahribas labâ un to katris masgruntneeks war droschi apmeklet un tanî noskatitees, ko winam sawâ saimneezibâ deretu no jauna eewest waj pahrlabot. Tè winsch ari droschi war peeprasit waijadsigahs pamahzibas. Un kà katris darbs, rihks, maschina u. t. t. atmaksajahs, par to preekschsihmigai saimneezibai jabod gaischs aprehkinums.

Beedribas sapulze peebeedrojahs eezelto ustizibas wihru domahm un nospreeda, ka waijadsigs dibinat preekschsihmigu semneeku saimneezibu ar ismehginajumu laukeem. Tanis ja-isdara wisadi pehtijumi par semkopibu, bet preekschsihmigâ saimneeziba jawed pehz ismehginajumu laukôs eeguhteem panahkumeem un wispahrigi saskanâ ar lauksaimneezibas sinibas jaunakajahm mahzibahm. Jauno eestahdi ikkatram weenmehr brihw apmeklet un apskatit. Par winas darbibu ik gada ja-islaisch plaschs pahrskats. Bes tam eestahdes wadonim seemas swabadâ laikâ janotur preekschlasijumi lauksaimneezibas beedribâs un pagasta namôs, pee kam plaschaki ja-isskaidro swarigakee panahkumi. Beidsot pee preekschsihmigahs saimneezibas, ja eespehjams, janotur ari lauksaimneezibas kursi, kur par lehtu maksu mahza daschadas swarigakas lauksaimneezibas sinaschanas.

Kas jadara, to beedriba nu bij isspreedusê, bet kà to isdarit, bij jauns swarigs jautajums. Tik plaschas eestahdes eerihkoschanai waijadsigi prahwi lihdsekli, it ihpaschi ja beedribai paschai ja-eegahdà waijadsigais semes gabals. Beedribai paschai schahdu lihdsekli naw, tadehl tee bij jarauga sadabut kahda ihpaschâ kahrtâ. Semi, to wareja zeret isluhgt no semkopibas un walsts domenu ministerijas, bet saimneezibas eerihkoschanai waijadsigâ nauda pa leelakai dalai ja-eewahk zaur labprahtigahm dahwanahm.

1894. gada rudenî Jelgawas Lauksaimneezibas Beedriba Kursemes zeen. gubernatora kungam eesneedza luhgumu preeksch tahlak nodoschanas semkopibas ministerijai. Luhguma-rakstâ bij issazita wehleschanahs, lai beeedribai atlauj Jelgawas apkahrtnê eerihkot preekschsihmigu saimneezibu ar ismehginajumu laukeem pehz agraki mineteem nosazijumeem, lai eestahdes leetoschanai atwehlê 300 lihdz 500 puhrweetas leelu semes gabalu un lai atlauj naudas pabalstu luhgt no zitahm lauksaimneezibas beedribahm un no Kursemes lauku pagasteem, wispahrigi — lai atlauj preekschsihmigas saimneezibas un ismehginajumu lauku eerihkoschanai atklahti lasit dahwanas. Bes tam luhdza, lai jaunzelamahs eestahdes wadonim peeschkirtu krona deenesta teesibas.

Ne-ilgi pehz luhguma-raksta eesneegschanas isrihkotôs pkaujas swehtkôs Kursemneeki beedribas nodomam israhdija siltu peekrischanu. Pehz kahda preekschlasijuma, kur tika plaschaki isskaidrota jaunzelamahs eestahdes nosihme, klahtesoschee klausitaji — gan lauzenceeki, gan pilschtneeki — sasihmeja kahdus 600 rubkus. Tas bij beedribai spehzigs pamudinajums, duhschigi tahlak strahdat pee ussahkta swehtiga darba.

Wehl ta pascha gada Oktobera mehnesi beedriba leetas pirmo eekustinataju, „Semkopja" redaktoru J. Bergi, suhtija us Baltijas domenu pahrwaldi un us semkopibas ministeriju, lai tur sihkaki isskaidrotu beedribas noluhkus un isgahdatu scheem noluhkeem labwehlibu. Domenu pahrwaldê issazija peekrischanu preekschsihmigas saimneezibas dibinaschanai, bet ari wehleschanos, ka preekschsihmigâ saimneezibâ

Passpahrnê.

Seemas naktî.

Dsilsch klusums wisâ dabâ walda,
No tahleem debess silumeem
Tik mehness starus leijup raida
Us balteem sneega klaijumeem.

Zik burwigi tur koku sarôs
Luhk! sneega pahrslas wisuko,
Un swaigsnes neskaitamôs barôs
Pee debess welwes spiguko! —

Es weentuls stahwu mescha malâ
Sirds sehro man pehz seedona,
Kad pogoja wehl lakstigala,
Kad pukites wehl seedeja. —

Bet tagad — pukes nowihtuschas
Sem baltahs sneega segas dus —
Ir putnu dseesmas apklususchas
Un meschs tik druhms, tik sehrigs, klusS. —

Gan druhmà seema atkal beigsees
Un jaukà pawasara nahks,
Ir lakstigala schurpu steigsees
Un atkal dseesmas dseedat sahks ...

Bet waj gan jaukà pawasara
Wairs wiseem preekus atnest spehs? —
Warbuht — jaw daschi nahwes warâ
Tad dusehs dsestrâs kapenês.

Meschmaleetis.

Schkirtu laulibu skaits Franzijâ.

Franzijâ laulibas dsihwe arweenu wairak parahdahs behdigâ gaismâ. No 1884. lihdz 1892. gadam laulibas schkirschanu skaits audsis traksâ ahtrumâ. 1884. gadâ tika isschkirti pawisam 1700 laulati pahri; 1885. gadâ — 4600 pahri; 1886. gadâ — 6000 pahri; 1887. un 1888. g. schkirto laulibu skaits jau bij sasneedzis skaitli 8000 katrâ gadâ. Pawisam kopâ 8 gadu laikâ isschkirti wairak kà 40 tuhkstosch laulati pahri!

Tè japeesihmê, ka Frantschu teesneschi loti weegli isschkir suhdsibas dehl laulibas schkirschanas. Zaurmehrâ ik us 100 suhdsibahm dehl laulibas schkirschanas 93 suhdsibas sasneedz sawu mehrki. Tas ir augsts skaitlis un winu usskatot bailes metahs par Frantschu tikumibu. Frantschi laulibas sinâ tiktahl noslihdejuschi us leju, ka ik us 1000 laulibahm 24 laulati pahri teek schkirti. Ja pa scho nekreetno zelu eel us preekschu, kas gan lai noteek dzwdesmitajâ gadu-simteni? Wisbeeschak laudis leekahs schkirtees, kad tee 5 gadus nodsihwojuschi laulibas dsihwê. Bet ir sastopami ari daudz tahdi laudis, kas laulibas saites newar pazeetigi panest ne pusgadu, bet luhko tahs nokratit. Deemschehl ari tahdu netruhkst, kas leekahs schkirtees pehz tam, kad tee nodsihwojuschi 50 gadus laulibâ! Un tè par noschehloschanu jaredz, ka schi indewe apnehmuse neween bagatneeku kahrtas, bet ari isplahtahs pee strahdneekeem. Ja, pee scheem atronam wisleelako skaitli schkirtu pahru. Turpretim semneeki nekad, waj loti reti leekahs schkirtees. Un tad wehl weena behdiga leeta eewehrojama, proti: laulati draugi ar behrneem leekahs schkirtees beeschak, nekà laulati laudis bes behrneem.

Kahdi nu buhtu eemesli tahdai laulibu schkirschanas sehrgai? Wispirmakais eemesls ir: pahrleeziga schuhpiba un zaur to slikta satikschanahs laulatu lauschu starpâ.

Schkirtas laulibas sastopamas Parisê wairak, nekà zitur kur Franzijâ. No wisahm schkirtahm laulibahm us Parisi nahk diwas treschdaskas. Katoltizigajâ Bretanâ un kalnu apgabalôs turpretim lauliba usglabajuse sawu swehtumu. Tà par peemehru Loseras aprinki 7 gadu laikâ tikai 10 laulati pahri tikuschi schkirti.

Kur weena nelaime weesojahs, tur eeronahs ari zitas. Un tà ari Franzijâ brihnischkigâ wihsê war eewehrot, ka paschslepkawibu skaits ir apmehram tik pat leels, kà schkirtu laulibu skaitlis.

Waj wisu to eewehrojot naw jawehlahs, ka laulibu slehdsot laulatee draugi lai labi apdomà to swarigo soli, ko tee sper, pee swehtà altara eedami un weens otram muhschigu ustizibu solidami? Un waj jauneem laudim, eekams tee us prezeschanos domà, naw lihdz ar muhsu wezo dseesmineeku Stenderu jaluhdsahs:

„Kaut, ak Deews, kad prezeschos,
Labs ar labu sa-eetos!" M.

Pahwests Leo XIII. kà schacha spehletajs.

Pahwestu Leo XIII. tur par leelu schacha spehletaju, un schacha spehleschana ir teescham wina mihkakà laika pawadischana. Wina pastahwigs pretineeks ir Romas garidsneeks paters Dschulia. Winsch scho peenahkumu ispilda jau 32 gadus. Ari winsch loti labi spehlê, bet winsch ir loti karsts, tà ka nereti aismirst, ka spehlê ar pahwestu un breesmigi sirschahs. Tahdôs brihschôs pahwests atstahj spehli un tura winam masu sprediki, kurâ tas slawê kristigus tikumus: lehnibu, klusu garu un sawaldischanos. Tad spehle sahkahs no jauna un beidsahs meerigâ garâ. M.

Grahmatu lasitaja peesihmes.

No R. B.

39. Ar selta atslehgu war slehgt wisas pilis. Wielands.
40. No slawas waj smahdeschanas naw tawa eekschkigà augstiba atkariga. Pikerts.
41. Pirms sahz godigu pahrleezinaschanos apkarot, pahrdomà winu labi. Ludwigs Fulda.
42. No gruhta darba atswabinats, ne-atrauzees no jautru stundu balwahm. Horazs.
43. Es bihstos Deewu un zitu baiku man naw. Rasins.
44. Wahjakeem zilwekeem ir wisstipraka eedomiba. Schekspirs.
45. Us krahsus guledams par generali netiksi. Kreewu paruna.
46. Nepaleez weens, jo tukšnesi welna engelis peestahjahs pascham debesu Kungam. Schillers.
47. Nekad nedrihkstam aismirst, ka jaunibai tik to drihkstam eepotet dwehselê, no ka wehlamees, lai tas muhscham tur paliktu. Fenelons.
48. Nabadsiba wezumâ wissliktaka. Kreewu paruna.
49. Wari buht no sirdsdibina laipnigs; tas tewi wehl netrauzehs, ja waijadsigs, nemt nuhju rokâ. Fridr. son Sallets.
50. Pascha laime dara zilweku daschreis preeksch laimes baudijumeem beijuhtigu; zitu aplaimoschana gahdà arween jaunus preekus. Bekers.
51. Gudrai galwai simtu roku. Kreewu paruna.
52. Wisu leetu sahkums ir mass. Owids.
53. Taupiba ir leels eenehmumu awots. Zizerons.

usnemtu mahzekkus. Pehterburgâ beedribas suhtnis greesahs pee da'cheem semkopibas ministerijas augstakeem amatawihreem, kuru domahm pee nodomatahs eestahdes apstiprinaschanas leelaks swars, tàpat pee toreisejà eekschleetu ministera beedra, agrakà Kursemes gubernatora Sipjagina kga, un wisi schee kungi par beedribas nodomu isteizahs wisai labwehligi. Semkopibas ministerijas eerehdni it ihpaschi preezajahs par Kursemes semneeku teizamo nodomu, paschu spehkeem zihnitees ar laukſaimneezibai nelabwehligeem apstahkleem un zenstees pehz sawa stahwokla laboschanas. Deemschehl beedribas luhgums wehl nebij ministerijà peenahzis un tadehł beedribas aisstahwis schoreis wehl negreesahs pee pascha semkopibas ministera kunga.

Pehz ilgaka laika Kursemes gubernatora kgs beedribai pasinoja, ka beedribas luhgumu, tahdu, kahds tas pirmo reisi eesneegts, newarot nodot tahłak; tanì waijagot isdarit daschus pahrgrosijumus. Isdarijuse schos pahrgrosijumus, kà ari usnehmuse nosazijumu par to, ka preekschsihmigâ saimneezibà par mahzekłeem peenems nahkamus Kursemes masgruntneekus, beedriba pehrngada wasarà eesuhtija otru luhguma-rakstu dehł preekschsihmigas saimneezibas ar ismehginajumu laukeem un schoreis, pehz gubernatora kga eeteikschanas, greesahs taisni pee semkopibas un domenu ministera kunga.

Semkopibas ministerija labpraht pabalsta tahdu eestahschu dibinaschanu, kahdu Jelgawas Laukſ. Beedriba nodomajuse. Tatschu wina ari prasa, ka ari semkopji paschi kaut ko daritu pee eestahdes dibinaschanas, ka wini lihdsekłus dodami israhditu sawu peekrischanu. Daudſ Latweeschu semkopji un ari pilsehtneeki nu jau israhdijuschi, ka wini peekriht preekschsihmigas saimneezibas dibinaschanai, jo bes agrak mineteem 600 rbł. saimneezibai no Jelgawas Laukſ. Beedribas pahrtikas weikala nowehleti kahdi 500 rbł., zaur atpirkschanos no jaungada wisitehm eenahkuschi kahdi 130 rbł., daschi „Semkopja" lasitaji eemaksajuschi kahdus 35 rbł. un nesen Sakeneeku krahj- un aisdewu-kase nowehlejuse 100 rbł. Tà jau salasijees prahws naudas krahjuminsch. Tomehr ar to ween eestahdi newar eerihkot, tur waijadsigs wehl pulka wairak naudas. Zeresim, ka ta, kad buhs atkauta atklahta dahwanu lasischana, ar pagastu un beedribu palihdsibu sanahks it drihsà laikà. Tatschu no wisai leela swara, ka dahwanas jau eepreeksch salasitas pa eespehjai leelà skaità, tapehz ka jo plaschaka peekrischana parahdahs zaur łauschu labprahtigahm dahwanahm, jo leelaku pabalstu un jo drihsaku leetas ischkirschanu war zeret no semkopibas ministerijas. Masaka leeta, zik dahwanas leelas, nekà zik winu daudſ. Jo leelaks dahwinataju skaits, jo labaki augsta waldiba pahrleezinasees, ka łaudis ustizahs jaunajam ussahkumam, un protams, ka lihdſ ar to wairosees waldibas labwehliba un palihdsiba.

Latweeschu semkopji naw nekad israhdijuschees par sihkstukeem, tadehł zeresim, ka tee nebuhs sihksti ari pret eestahdi, kas strahdahs weenigi preeksch winu labklahjibas. „Latweeschu Awischu" zeen lasitaji, seedojeet ari Juhs kaut ko preeksch schihs eestahdes! Dascham no Jums warbuht wehl kahds maksajums laikraksta redakzijai waj ekspedizijai; peelee zeet nu pee schi maksajuma ari kahdu artawinu preeksch preekschsihmigahs saimneezibas. Ziti atkal, kas laikrakstus pastellejuschi pee saweem zeen. mahzitaju waj skolotaju kgeem, dahwanas warehs eemaksat scheem kungeem, kuri gan ne-atrausees, tahs reisà ar zitu naudu nosuhtit zeenitai awischu redakzijai dehł tahłak nodoschanas. Lai ari dahwana pastahwetu tikai no daschahm kapeikahm, tomehr ta kopà ar zitahm krahs rubukus un bes tam palihdsehs wairot waldibas ustizibu pret Kursemes semkopjeem. Un ari pilsehtneekeem waijadsetu pabalstit preekschsihmigo saimneezibu, jo kad lauzeneekeem klahsees labaki, tad ari pilsehtas noguruschôs weikalôs radisees jauna rosiba un pelna. Turpreti kad semkopiba panihkst, tad panihkst ari wisa seme un tauta.

Tapehz buhsim dewigi ari preeksch preekschsihmigahs saimneezibas, jo muhsu dahwanas mums pascheem un wisai semei nesihs bagatigus augłus!

—e—

Redakzijas peesihme: Katram ja-atsihst, ka schahda preekschsihmiga saimneeziba ar ismehginajumu laukeem, ja wina pareisi eerihkota un labi teek wadita, war atnest semkopjeem daudſ labuma. Tadehł labpraht sanemsim dahwanas, ja kahds tahs zaur mums gribetu eemaksat.

Eewehrojami pahrgrosijumi skolu leetâs.

Augstaka skolu walde schinîs deenâs dirijusi sinamu gimnasiju un realskolu direktoru kungeem, ka turpmak skolenus wineem ustizetâs skolâs usnemot nebuhs wairs eewehrot Wisaugstako pawehli no 20. Oktobera 1890. g. Proti, tà kà preeksch dewindesmità gada wisâs skolâs Kreewu waloda wehl nebija eewesta par mahzibas walodu un Nekreewu behrneem grûhtaki nahzahs Kreewu walodu eemahzitees, tad pehz Wisaugstakas pawehles bija atłauts, Baltijas realskolâs un gimnasijâs usnemt skolenus par 2 gageem wezakus, nekà winus taîs paschâs klasês usnem Eeksch-Kreewijas gubernâs. Bet tà ka tagad wisâs semakâs skolâs Kreewu waloda eewesta par mahzibas walodu, tad uſ preekschdeenahm tas likums, kas sihmejahs uſ skolenu wezumu eestahjotees augstakâs mahzibas eestahdês, buhs preeksch wisas walsts weenads.

Lihdsschim wareja usnemt

realskolà:

sagatawoschanas klasê:	8—13	g.	wezus
I.	„ 10—15	„	„
II.	„ 11—16	„	„
III.	„ 12—17	„	„
IV.	„ 13—18	„	„

gimnasijà:

sagatawoschanas klasê:	8—12	g.	wezus
I.	„ 10—14	„	„
II.	„ 11—15	„	„
III.	„ 12—16	„	„
IV.	„ 13—17	„	„

Turpretim uſ preekschu usnems

realskolà:

sagatawoschanas klasê:	8—10	g.	wezus
I.	„ 10—13	„	„
II.	„ 11—14	„	„
III.	„ 12—15	„	„
IV.	„ 13—16	„	„

gimnasijà:

sagatawoschanas klasê:	8—10	g.	wezus
I.	„ 10—12	„	„
II.	„ 11—13	„	„
III.	„ 12—14	„	„
IV.	„ 13—15	„	„

Schos pahrgrosijumus der sewischki muhsu lauzineekeem eewehrot, tadehł ka wini eesahk pawehli sawus behrnus skolà suhtit. Jau tagad nereti atgadijahs, ka daschus wezuma dehł nemaſ pee eksameneem nepeelaida. Ja scho nosazijumu par wezumu pee skolenu eestahschanahs augstakâs skolâs ne-eewehros, zik daudskahrt tad wezakeem nebuhs, laiku un naudu tehrejuscheem, bes panahkumeem ar saweem behrneem jagreeschahs atpakał uſ mahjahm.

—ch—

No ahrsemehm.

Wisas awises pilnas ar sinahm par Italeeschu nelaimi Abesinijà. Mehs jau sinojam, ka eezelts jauns wirswadonis Abesinijas karа-laukà — generalis Baldisera. Bet pirms tas Abesinijà nonahzis, lihdsschinigais wadonis, generalis Baratjeri, sarihkojis usbrukumu Abesineescheem, kas wisai behdigi beidsees. Isluhki generalim sinojuschi, ka Meneliks ar leelu daku karа-spehka un wiseem wirsneekeem aisgahjis uſ swehto pilsehtu Aksumu, lai tur liktos par keisaru kronetees. Tadehł Baratjeri domajis, ka winam nu nenahkschotees grûhti eenaidneekus uswaret, un nospreedis, bes kaweschanahs wineem usbrukt. Bet isluhki bij nepateesibu sinojuschi: Meneliks bij jau kronets un lihdſ ar ziteem wadoneem no Aksumas atpakał. Generalim bijis kahdu 15,000 karа-wihru un 60 leelgabalu. Turpretim Abesineeschu karа-spehks bijis lihdſ 100,000 wihru leels. Sahkumà Italeescheem itin labi weizees. Bet Abesineeschi pratuschi aistikt Italeescheem garam un wineem no muguras usbrukt. Italeeschi gan wehl kahdu laizinu turejuschees, bet Abesineeschu pahrswars bijis par daudſ leels. Wiss Italeeschu karа-spehks isklihdinats. Krituschi esot kahdi 8000 Italeeschi. Stahsta, ka to starpà atrodotees ari trihs generaki un duhschigais Makales zeetokschna aisstahwetajs leitenants Galiano. Ari pats generalis Baratjeri esot eewainots. No 60 leelgabaleem 53 esot palikuschi eenaidneeku rokâs. Tatschu janogaida wehl skaidrakas sinas, zik leeli ihsti Italeeschu saudejumi. Nelaimes wehsts sinams koti satrizinajusi wisu Italiju. Wehl 17. Februari kehninsch Humberts pats bij iswadijis jaunus karа-pulkus uſ kaujas-lauku un pee tam runajis zeribas pilnus wahrdus, norahdidams uſ senak eeguhtahm Italeeschu uswarahm Abesinijà. Un jau otrà deenà telegrafs nesa pirmahs sinas no saudetahs kaujas. Wisa Italija tehrpusehs sehrâs. Teateri slehgti. Daudſ weetâs tauta israhdijusi nemeeru ar waldibu un issazijusi wehleschanos, lai beidſ nelaimigo Afrikas karu. Jo leelas ir wisu Italeeschu dusmas pret nelaimigo generali Baratjeri. Winam pahrmet, ka winsch traká godkahribà pahrgalwigi mehginajis eekarot uswaru, pirms jaunais wirswadonis stahjees wina weetà. Tatschu daschas wehstis sino, ka winsch naw uſ sawu galwu ween kauju ussahzis, bet eepreeksch aprunajees ar ziteem wirsneekeem, no kureem tikai weens bijis generala nodomam pretim. Lai nu tas buhtu, kà buhdams, leelakà atbildiba sinams kriht uſ generali Baratjeri, un waretu notikt, ka winu stahda karа-teesas preekschà un noteesà uſ nahwi. Ministeru presidents Krispi, kas sawà nedroschajà stahwokli wisas sawas zeribas lika uſ uswaru Afrikà, pasinojis tiklab senatà, kà tautas weetneeku saeimà, ka lihdsschinigà ministerija atteikusehs. Ahrsemês drihſ pehz tam ispaudahs wehsts, ka Krispi esot nonahwets, tatschu schi wehsts israhdijusehs par nepateesu. Ari zitâs semês wehsts par Italeeschu leelajeem saudejumeem sazehlusi leelu ustraukumu. No wisahm pusehm dsird issakam domas, ka Italijai nu gan nahksees grûhti usturetees leelwalstiju skaità un ka triju walstju sabeedriba zaur tam isputehs. Daschas walstis dod Italijai padomu, atsazitees no tahlakas karа weschanas un nodarbotees turpmak weenigi ar walsts eekschkigahm buhschanahm. Tomehr Italeeschu waldiba, kà leekahs, karu grib turpinat, ko war redset ari no tam, ka eesaukta 1872. g. reserwa, kas skaita 80,000 wihru. Leelas zeribas wisi leek uſ jauno wirswadoni, generali Baldiseru, kas tagad jau Abesinijà nonahzis un wirspawehli usnehmis. — Franzijà Burschuà ministerija naw ilgi dabujusi preezatees par sawu uswaru pahr senatu. Nesen pee budscheta kommisijas wehleschanas eewehleti pa leelakai dakai tahdi lozekli, kas ir ministerijas pretineeki, un tà wiss budscheta jautajums ir padarits nedroschs. Wahzijà pasihstamais bijuschais pilsgalma mahzitajs Stöckers, kas, kà lasitajeem sinams, nesen isstahjahs no konserwatiwahs partijas, nu nodibinajis jaunu politisku partiju, kas sauzahs par kristigi sozialo partiju. Sawà programmà, kas Frankfurtê pee Maines usstahdits un apstiprinats, schi partija isskaidro, ka wina apkaros wisus tos, kas kaitigà wihsê grib kopotees ar widus partijahm, ka wina zentisees islihdsinat pahrak leelo starpibu mantas sinà starp bagateem un nabageem, bet atkal pretosees teem, kas grib panahkt pilnigu weenadibu mantas sinà pee wiseem zilwekeem. Tahlak kristigi sozialà partija nospreeda, nekahdà sinà nekopotees ar mahzitaja Naumana partiju, tadehł ka ta par daudſ tuwojotees sozial-demokrateem un pagehrot ne-ispildamas leetas. Par partijas godapresidentu eewehleja profesoru Wagneru Berlinê, par pirmo presidentu mahzitaju Stöckeru, par otru grahfu Solmu-Laubachê. — Austrijai un Ungarijai nemaſ negrib ihsti weiktees ar islihguma atjaunoschanu. Abas puses skatahs tikai katra uſ sawu labumu un grib aprobeschot otras teesibas. Tà peemehram Ungarija par waru gribetu eeguht leelaku swabadibu tirdsneezibas un muitas leetâs, waj wislabaki dabut pilnigu ne-atkaribu no Austrijas. Austrija tam sinams ar wisu spehku pretojahs. — No Armenijas nahk atkal sinas par jauneem Turku waras-darbeem pret kristiteem. Pehz kahdas Angku awises sinahm kahdà pilsehtà Turki usaizinajuschi wisus kristigus eedsihwotajus pahreet Turku tizibà. 500 to darijuschi, bet 156 leeguschees sawu tizibu atstaht un nokauti. Kad beigsees schee breesmu darbi?

No eekschsemehm.

No Pehterburgas. 16. Februari bijusi laime Keisara Majestetei preekschà stahditees generalkonsistorijas wize-presidentam biskapam Freifeldtam un Kursemes gubernatoram, kambarkungam ihstenam stahtsrahtam Swerbejewam.

Generaladjutants Tscherewins. 19. Februari Pehterburgà nomiris Keisara Majestetes deschuras-generalis generaladjutants P. A. Tscherewins, 58 gadu wezumà. Winsch peedereja pee teem augsteem walsts-wihreem, kas stahweja nelaika Keisaram Aleksanderam III. jo tuwu. 1894. g. winsch tapa eezelts par Keisara Majestetes deschuras-generali un palika schini amatà lihdſ sawai nahwei. Mirschanas deenà, kad winsch wehl bij pee pilnas samanas, winu apmekleja Winu Majestetes Keisars un Keisarene-Mahte. Drihſ pehz tam winsch nomira. Tanì paschà deenà notureja pirmo aisluhgschanu par miruschà dwehseli, pee kam bij klaht Augsto Waldneeku pahris, Keisarene-Mahte, Leelfirsti un Leelfirstenes un daudſ zitas augstas personas. Uſ sahrka nolika wainagus no Keisara, Keisarenes-Mahtes, Leelfirsta Nikolaja Michailowitscha un Franzijas un Austrijas wehstneekeem. Watarà notureja otru aisluhgschanu, pee kam peedalijahs daudſ augstu waldibas wihru. 21. Februari Tscherewina lihki aisweda uſ gwardu kawalerijas basnizu. Winu glabahs nelaika muischà Kostromas gubernà, kad buhs no ahrsemehm pahrbraukuschas wina meita un mahsa.

No Pehterburgas. Jau 17 gadu pagahjuschi, kamehr muhsu Labd. beedriba sawu gaitu sahkuse. Ir dascham labam no winas pabalsts nahzis, ir dascham labam grûhtà brihdi asaras noschahwetas. Teescham jauks darbs, truhzigeem brahleem un mahsahm palihdset! Pagahjuschajà gadà beedriba gan sneeguse pastahwigu pabalstu, gan ari daschèem tik weenreiz. Apluhkosim nu tuwak beedribas darbibu. Beedriba isrihkoja gada laikà 4 teatera israhdes, 2 koncertus un 1 eglites wakaru. No isrihkojumeem eenemts 1 tuhkst. 948 rub. 2 kap.; bes tam wehl eenemts pagahjuschajà gadà: no beedreem gada maksa — 293 rbł., no kapitala prozentehm, zaur dahwinajumeem un 1 kreditbeedribas obligaziju pahrdodot, kopà ar 1894. g. atlikumu — 2 tuhkst. 938 rbł. 43 kap. Isdots tai paschà laikà — pabalsts 2 draudses bahrineem 144 rbł., ziteem truhkuma zeetejeem — 114 rbł., pee Seemas-swehtku eglites 328 rbł. 60 kap., isdewumi pee isrihkojumeem 1 tuhkst. 580 rbł. 28 kap., tad aisdots ziteem, obligazijas pirktas un ziti isdewumi, kopà 2 tuhkst. 817 rbł. 46 kap., tà tad atleek uſ 1896. gadu 120 rbł. 97 kap. Beedribas manta: kapitals (nominalà wehrtibà) bija 3 tuhkst. 900 rbł. (1. Janw. 1895. g.) un paleelinajahs par 300 rbł. Minetais kapitals noguldits walstsbankà. Beedribai ir parahdà — 275 rbł. 80 kap., atlikums no 1895. gada 120 rbł. 97 kap., pawisam — 4 tuhkst. 596 rbł. 77 kap. Bes tam beedribai peeder bibliteka, un daschadi kanzelejas peederumi.

Beedru bija pehrn: 3 goda beedri, 2 muhscha beedri un 69 gada beedri. Beedru nauda bij 4 rbł. wihreescheem un 2 rbł. seeweescheem. Kas uſ reisi eemaksà beedribai 100 rbł., to skaita par muhscha beedri.

Beedribas gada sapulzê (14. Februari) preekschneeziba pasinoja beedreem, ka statutu pahrgrosijumi esot no ministera kunga apstiprinati. Zaur statutu pahrgrosischanu ir pilnas sapulzes darbiba koti aprobeschota, bet waligakas rokas ir toteesu preekschneezibai (komitejai). Kad sapulze bij atklahta, tad wispirms iswehleja par pilnas sapulzes wadoni mahzitaju Sandera kgu. Tad sapulze apstiprinaja gada pahrskatu. Nu nahza komitejas lozekku, winu beedru un rewidentu wehleschana. Iswehleja: D. Peltzu, J. Sanderi, Goldbergi un Krehslinu par komitejas lozekkeem; par winu beedreem: Wissendorffu, Dumpi, Lembiti un Jaunkalninu; par rewidenteem — Rahwinu, Stukmani un Meijeri. — Pee sapulzes peelaisch tagad pehz statutu pahrgrosijuma tikai tos beedrus, kas jau uſ jaunu gadu sawu maksu ir samaksajuschi. Sapulzê bij 43 beedri. Redsesim, kà schogad beedribai weiksees. P.

Par Widsemes gubernatoru, kà daschas awises teizahs dsirdejuschas, esot eezelts Wina ekselenze generalmajors W. D. Surowzews, kursch lihdsschim bija Kaukasijas militar-aprinka preekschneekam par palihgu un dsihwoja Tiflisà. Winsch stahwot wehl paschôs spehka gadôs, esot tikai 40 gadu wezs.

Rihgas-Tukuma dselszeku 21. Febr. Pehterburgas apgabalteesà wairaksolischanà pahrdewa. „Düna-Ztg." sakahs dsirdejusi, ka Oskars v. Sengbuscha kungs to kahdas sabeedribas wahrdà par 800,000 r. nopirzis. Bet waj dselszekesch pateesi pahrees minetahs sabeedribas ihpaschumà, tas ir zits jautajums, tadehł ka finanz-ministerija jau eepreekschu paturejusi teesibu, nopirkt dselszeku par to summu, kura par to wairaksolischanà maksata, un scho teesibu, kà domajams, ari isleetos.

No Kutaïsas. Kreewu awises „Nedeljas" sinotajs raksta: Sneegs, kas no 8. Janwara sahkot weenà mehrà snidsis, ir wahrda pilnà nosihmê aprazis muhsu pilsehtu, apkahrtni un leelu gabalu no Aisi-Kaukasijas dselszeka lihnijas. Jau diwi nedełas mums naw nekahdu sinu no tam, kas noteek ahrpus Kaukasijas, ja pat ne no Tiflisas, kas ir tikai 214 werstis no mums. Satiksme ar Batumu ir tikai preeksch trim deenahm atkal atjaunota; bet satikschanahs paschà pilsehtà ir grûhti eespehjama. Sneega sasnidsis un no jumteem sabiris tik daudſ, ka eelas ir pahrpildîtas. Ja grib iseet uſ eelu, tad jakahpj pa pakahpeeneem uſ augschu. Uſ waldibas pawehli skolas slehgtas, tadehł ka eeschana pa eelahm ir bailiga. Sneegs sneedsahs lihdſ otrai tahschai; weenstahwa nami ir pawisam aprakti. Zihnitees ar sneegu naw weegli; deenas alga ir pazehlusehs uſ 5 rubł. No sneega swara daschas mahjas un bodes sagruwuschas. Jo leelisks bij kahdas mahjas sagruwums, kur mita weena kompanija saldatu. Pa laimi usmanigais kompanijas preekschneeks bij łaudis jau deenu eepreeksch eeweetojis kahdà zitâ mahjà. Eelausto un sagruwuscho jumtu skaits ir koti leels. Sneegs tagad no mihkstà laika tapis smagaks un aistaisa leelajam uhdens daudsumam zeku; uhdens plubst uſ trotuareem, pilda pagrabus un semakajâs eelâs pazekahs apakschtahschà ½ arschinas augstumà. Pilsehtas walde no saweem knapajeem lihdsekłeem nolehmusi 5000 rbł. preeksch sneega norakschanas. Tà ka pa eelahm nemaſ newar braukt, tad malkas zena sazehlusehs uſ 60 rbł. par asi (35 rubł. par paschu malku un 25 rbł. par peegahdaschanu). Aisi petrolejas truhkuma jau weselu nedeku lukturi neteek aisdedsinati. Tirgus stahw tukschs, no sahdschahm neweens ne-atbrauz. Ar gaku pilsehta wehl ir uſ kahdu nedeku apgahdata, wehlak — nu, sneegs nokusihs, saule darihs sawu schahwetajas darbu — pahris mahju gan buhs sagruwuschas, daschs labs drusziņ pazeetihs badu, eeradisees pahri lipigas sehrgas — bet tee jau ir dabas spehki: kà lai mehs wahjee radijumi ar teem ussahkam zihnu? Pilsehtà lihdsschim wehl naw neweenu ragawu, ko sneegu projam west, un tikai 30. Janwari sahka atrakt notekas.

No Wihkas apgabala sino „Esti Postim.", ka tureenes Hanilas draudsê nesen kahda meitene peedsimusi, kurai esot weena roka, bet trihs kahjas. Zitadi behrns esot pilnigi wesels un jau nokristits.

No Wiborgas (Somijà). Awisei „Pet. Zeit. raksta: Swehtdeenas rihtà 18. Februari, ihsi pehz tam, kad brauzeens no Wiborgas bij eebrauzis Antreas stanzijà un tikko apstahjees, peepeschi notika sprahdseens, kas stiprì satrizinaja semi leelakà attahlumà un apskahdeja leelà mehrà paschu stanzijas ehku. Kad pirmahs isbailes bij pahrgahjuschas, israhdijahs, ka weens no otras klases wagoneem gandrihſ bes pehdahm bij pasudis; atlikuschas bij tikai wagona apakschdalas ar daſcheem apdegušcheem koka gabaleem; wisapkahrt guleja eewainoti, wihreeschi, seeweeschi un behrni, sadragati meesas gabali un saplositu drehbju gabali. 40 un 60 solu attahkumà atrada kahda wihreescha galwu un rumpi bes kahjahm, kà ari gluschi sadragatu seeweescha stahwu. Pa telegrafu no Wiborgas atluhgtà palihdsiba eeradahs drihsà laikà. Eewainoto starpà bij diwas personas no Pehterburgas, proti Sweedru priwatinscheneers Gustaws Bellanders ar sawu seewu, kuri zekoja uſ Imatras krahzi; kundse ir deesgan grûhti eewainota. — Kahdai jaunai Someetei saspeestas abas kahjas, tà ka tahs lihdſ zekeem janonem, ja winai lihdſ tam laikam tikai naw janobeidsahs dehł asins noskreeschanas. Eewainotas pawisam tschetrpadsmit personas. — Tuhlin isdarità ismekleschanà dabuja sinat abju nonahweto wahrdus: wihreetis ir kugu kapteins Someets Teodors Skutnabs un seeweete — wina mihkłakà, kurai bij wispahrigi koti slikta slawa. — Pehz breesmigà notikuma daschas personas sanehmuschas no scheem abeem wehstules, kur wini pasino, ka nospreeduschi sawai dsihwibai galu darit zaur eksplosiju pasta wilzeenà, kas minetas deenas rihtà iseet no Wiborgas. Kà redsams, tad wini turejuschi wahrdu, isdaridami nekreetno noseegumu. — Bes tam zaur ismekleschanu israhdijees, ka Skutnabs Wiborgà nopirzees peezus kilogrammus dinamita. Wilzeena konduktori isteikuschi, ka abas personas zaur sawu uswaschanos greesuschas uſ sewi usmanibu; abi bijuschi koti jautri, weenumehr ehduschi afelsinas,

pee kam sawas azis nenowehrsuschi no kahda neleela kurwischa, ko tee turejuschi sawâ widû. Weens no konduktoreem isteizis, winsch esot redsejis, ka wihreetis esot tuhlin pehz wilzeena cebraukschanas Antreas stanzijâ uslehzis no sawas weetas, schigli kaut ko darijis, un tuhlin pehz tam notizis sprahdseens.

Widseme.

Widsemes kahrtigais landtags eesahzees Rihgâ 22. Februarî. Ap pulksten 12, kâ „Düna-Zeitung'a" sino, wisi landtaga lozekli, no landmarschala ekselenzes barona F. Meyendorfa westi, swinigâ gahjeenâ dewuschees uf Jehkaba basnizu, kur pehz nodsiedatahs wezahs Lutera dseesmas: „Deews Kungs ir muhsu stipra pils" generalsuperintendents F. Hollmanns sazis sprediki par 25. Dahw. ds. 21. un 22. pant.: „Sirds-skaidriba un taisniba lai mani pasargâ, jo es gaidu uf tewi. Ak Deews! isposti Israeli no wisahm wina behdahm." Ar dseesmu „Paleez ar schehlastibu" deewakalposchana beidsahs, pehz kam landtaga lozekli, no ekselenzehm landmarschala, wize-gubernatora Buligina un residejoschâ landrahta barona Tiesenhausena westi, atkal dewahs atpakaļ uf muischneezibas namu, kur landmarschals ar runu landtagu atklahja.

23. Februarî landtaga sehde sahkusehs ar Widsemes landmarschala wehleschanu. Lihdschinigais landmarschals barons Fr. Meyendorffs gandrihs weenbalsigi eewehlets atkal no jauna.

Rihgas Latweeschu Beedriba 19. Februarî swinejusi sawus 28. gada swehtkus. Schinî deenâ beedriba sewischki pagodinajusi 22 beedrus, kas 25 gadus pee tahs peederejuschi, eezeldama winus par muhscha beedreem. Paschi swehtki noritejuschi koti jauki, puschkoti daudz kodoligahm runahm, jaukahm dseesmahm un kreetnu musiku. No daudz pusehm atnahkuschi apsweizinaschanas raksti un telegrammas.

Zeredami darbu un weetas atrast jaunajâ wagonu fabrikâ „Phönix", pehdejâ laikâ Rihgâ no laukeem sapluhst daudz lauschu un daschadu amatneeku, kas wisi daschadi nopuhlahs un mehgina eekkuht fabrikas strahdneeku waj amatneeku skaitâ. Daschi no teem jau gaida uf fabrikas atwehrschanu wairak mehneschus. To eewehrodami ari daschi krahpneeki eesahkuschi sawu lomu wilkt, par tik un tik leelu summu apsolidamees weetu apgahdat tahdâ un tahdâ arodâ, tahdâ un tahdâ amatneezibas nodaļâ, ko peerahda sekoschais gadijums. Preeksch kahdahm deenahm greesahs no laukeem eenahzis pawezs familijas tehws, koka darbu strahdneeks, pee kahda no Baltijas wagonu fabrikas strahdneekeem ar luhgumu, lai tam dotu padomu, kâ wisu labak eekkuht jaunajâ wagonu fabrikâ. Padoma dewejs bija gataws tuhlin winu, kâ teizahs, „eeprawit" weetâ un pagehreja no weetas mekletaja par to 15 rubkus, jo esot „jasmehrè" meistari un zitadi fabrikâ eekkuht pawisam ne-esot eespehjams. Pagehretos 15 rubkus darba mekletajs ari uf weetas aismaksaja un ispirka wehl kuplas magaritschas. Kahdas deenas wehlak tam draugs atkal issskaidro, ka waijadsescot wehl kahdus 25 rubk., jo meistari nepeelaischotees tik weegli un darischanas jaturpinot ari ar pascheem fabrikas preekschneekeem un direktoreem. Weetas mekletajam nebij wairs wairak naudas ko maksat un tâ tad tam japaleekot, pehz weetas apgahdataja domahm, bes weetas, jo eemaksatee 15 r. esot isdoti un bes 25 rubkeem leetu newarot turpinat un galâ west. — Weetu mekletajeem jo zeeschi ja-atgahdina ne-celaistees ar tahdeeem widutajeem, bet allasch greestees pehz weetas un darba pee fabrikas waldes, jo nebuht naw tizams un domajams, ka tahdi „weetu apgahdataji" waretu un spehtu ko isdarit; tapat naw tizams, ka schai sinâ lihdsetu kahdas „smehreschanas". „B. W."

Oberpahlê 17. Februarî, kâ „Postim." sino, no meera-teesuescha nosoditi 10 no trokschna un negehlibu ussahzejeem tureenes basnizâ 14. Nowemberî pag. gadâ. Kaut gan apsuhdsetee wisadi puhlejuschees, no soda isbehgt, tatschu winu nejaukee darbi ar leezinceekeem skaidri peerahditi. 3 leelakos nemeera zehlejus meera-teesnesis nosodijis ar arestu uf 1 mehnesi, 4 zitus uf 10 deenahm un weenu uf 20 deenahm; 2 seewas tikuschas attaisnotas.

No Jurjewas. Tureenes laikraksteem peenahkusi sina, ka tahlu no sawas dsimtenes, Afrikas „Selta-peekrastê", sawâ pascha iswehletâ darba laukâ miris kahds wehl jauns strahdneeks, misionars Oskars Thals. Winsch paschâ jaunibâ jau apnehmees nodotees swehtigajam misiones darbam un tâ nonahzis „Selta-peekrastê", kur winsch wairak gadus uszihtigi strahdajis. Jau ilgaku laiku winsch esot slimojis, nepanesdams tureenes klimatu, kas nu beidsot winu eewedis agru kapâ.

Kurseme.

* **Pahrgrosibas amatôs.** Jelgawas apgabalateesas prokurora palihgs kol.-padomneeks Olischews eezelts par Pleskawas apgabala-teesas aprinka lozekli preeksch Ostrowskas aprinka.

* **Sirgu sahdsibu Kursemê** Maija mehnesî 1895. gadâ bija, kâ „Kurs. Gub. Aw." raksta, 27, pee kam 34 sirgi nosagti.

No Dobeles peesuhtits redakzijai schahds raksts: „Sirmi mati, kas uf taisnibas zeka tov atrasti, ir goda kronis." Schis wahrds mums dsihwi preeksch azim stahjahs 20. Februara deenâ. Tanî Dobeles zeen. mahzitajs Dr. Augusts Bielensteins, Latweeschu draugu beedribas goda-presidents, swineja sawu 70. dsimschanas deenu. Ja weens wihrs muhsu widû ir augsti godats no wisahm lauschu kahrtahm, augstahm kâ semahm, tad tas ir mahzitajs Bielensteins, jo tas ne tik ween ustizigi sawu mahzitaja amatu kopis, bet ari tik daudz wispahrigâ sinâ preeksch muhsu dsihwes daschdaschadahm nodakahm, muhsu semei un Latweeschu tautas garigai attihstibai par labu strahdajis, kâ reti kahds. Tapehz tad ari ta deena, kur Deews winu puschkoja ar 70 gadu goda kroni, tika eewehrota no koti daudzeem. Jau pulzinsch draugu bija salasijees preekschdeenâ gawilneeka namâ. Goda deenas rihtâ zeen. prahwesta tehws Seesemans no Meschamuischas firmajam laulatam pahrim un winu peederigeem Deewa wahrdus sazija un kopâ ar teem Deewam pateiza un Deewu peeluhdsa. Nu sahka weesi pulzetees, draudzes kungi un mihļi draugi no tuweenes un tahleenes, sawas laimeswehleschanas issazidami un atnesdami; no mahzitajeem bija kahdi 10 atbraukuschi. Palika kopâ kahdi 50 lihdz wehlam wakaram, mihligâs, jautrâs sarunâs. Apsweizinaschanas gan ar wehstulehm gan telegramahm nahza no ahrsemehm un eekschsemehm. Rihgas Latweeschu beedriba apsweizinaja schahdeem wahrdeem, kas gawilneeku sirdij koti mihļi bija un tâ skaneja: „Rihgas Latweeschu beedriba swinedama sawus gada swehtkus peemin Juhs, sawu goda beedri un suhta Jums septindesmitajâ dsimuma deenâ sawu laimeswehlejumu. Lai Jums buhtu lemts wehl daudz gadus strahdat muhsu dsimtenei par swehtibu un godu!" Bija ihsta goda un preeka deena ari eeksch tam, ka dewa leezibu, ka muhsu seme sin gan sirsnigi dot godu teem, kas godu pelnijuschi. Lai Deews selto muhscha wakaru zeenigajam firmajam tehwam! Se.

No Blihdenes. Kâ no gada-pahrskata redsams, „Blihdenes-Stuhru pahrtikas beedribai" pagahjuschâ gadâ ir bijuse schahda darbiba: 1895. g. kasê eenahzis 14,431 rubl. 99 kap; isdots 14,591 rubl. 61 kap. Prezes apgrosits par 15,092 rubk. 79 kap. Skaidras pelnas atlizis 56 rubk. 55 kap. S.

No Rihzas. Janwara beigâs nosuda no schejeenes Leijneeku zeema kahds wezitis, kursch wehl tagad naw radees. Laikam buhs noslihzis, jo wakarâ, labi wehlu, daschi to redsejuschi itin eereibuschu ejam no kroga uf mahjahm, bet zeksch no kroga lihdz mahjahm steepjahs kahdu wersti pa uspluhduschu vlawu. Gan pehz sawahka laudis un daschas deenas mekleja leels pulks lauschu, bet bez jebkahda panahkuma. — Pee mums seema un sneega jau sen tikpat kâ nemaz wairs naw; lauki un leelzeli sen jau pliki, ar ragawahm war tikai pa mescheem wehl kaut kâ sluhtetees; zitadi wisas braukschanas jaisdara ar rateem. Schodeen, 23. Februarî, pee 2 grahdu siltuma (R.), zihruki itin omuligi jau sludina pawasaru. Laikam zihruki buhs schoreisi pahrsteiguschees. W.

Pahrdoschanas wairaksolischanâ.

I. Jelgawas apgabala-teesâ pahrdos: 1) 10. Aprili otro reisu Jahna Vogela „Zelmu" mahjas, Dobeles pagastâ un aprinkî. Mahjas wehrtetas uf 2700 rubl. 2) 15. Aprili Kahrla Neumana „Asmu" mahjas, Pankules pagastâ, Dobeles aprinkî. Mahjas wehrtetas uf 2794 rubl. 3) 24. Aprili Ernsta Lamberta „Leel-Saulischu" mahjas, Bukaischu pagastâ, Dobeles aprinkî. Mahjas wehrtetas uf 13 tuhkst. 152 rubl. 54 kap. 4) 5. Junijâ Pehteru Weidemana „Resnu" mahjas, Wilzes pagastâ, Dobeles aprinkî. Mahjas wehrtetas uf 7800 rubl. 5) 5. Junijâ Jahna Lawenowska „Tenuschu" mahjas, Wez-Saules pagastâ, Bauskas aprinkî. Mahjas wehrtetas uf 3400 rubl. 6) 26. Junijâ Jehkaba Wihndedscha „Libartu" mahjas, Jaun-Swirlaukas pagastâ, Dobeles aprinkî. Mahjas wehrtetas uf 5800 rubl. 7) 26. Junijâ Gederta Pahrupa „Wihtol-Wanadsinu" mahjas, Meschotnes pagastâ, Bauskas aprinkî. Mahjas wehrtetas uf 6200 rubl. 8) 26. Junijâ Lihsei Naglai peederigas „Leel-Salaku" mahjas, Meschotnes pagastâ, Bauskas aprinkî. Mahjas wehrtetas uf 5600 rubl. 9) 26. Junijâ Pehteru Hartmana „Slehku-Susteru" mahjas, Jaun-Swirlaukas pagastâ, Dobeles aprinkî. Mahjas wehrtetas uf 10 tuhkst. 400 rubl.

II. Jaunjelgawas-Ilukstes meera-teesneschu sapulzes sahlê, Jehkabschtatê pahrdos: 1) 23. Maijâ Adamam Moranam un Juram Rubikam peederigas „Gewranu" mahjas, Rubenu muischas pagastâ, Ilukstes aprinkî. Mahjas wehrtetas uf 700 rubl. 2) 26. Junijâ Weesites pagasta „Mescha-Skotelu" mahjas Jaunjelgawas aprinkî. Mahjas wehrtetas uf 1442 rubl.

III. Jelgawas apgabala teesas teesu pristaws Jazinitschs pahrdos 6. Merzâ Zeraukstes pagasta „Sutru" mahjâs Jehkabam Kopei daschadu kustinamo mantu, kâ mehbeles, linus, zuhkas u. t. j. pr., kura wehrteta uf 233 rubl. 37 kap.

IV. Tukuma-Talsu meera-teesneschu sapulzes sahlê, Tukumâ, pahrdos 28. Junijâ Indrikam un Annai Braureem peederigas „Pitschu" mahjas, Sebmenes pagastâ, Tukuma aprinkî. Mahjas wehrtetas uf 1600 rubl.

V. Wentspils-Kuldigas meera-teesneschu sapulzes sahlê, Kuldigâ, pahrdos: 1) 29. Aprili Fritscha Wezpuischa „Daku" mahjas, Saldus pagastâ, Kuldigas aprinkî. Torgs sahksees ar 3457 rubl. 2) 29. Aprili Anscha Puhlmana „Kleedinu" mahjas, Sarkanmuischas pagastâ, Wentspils aprinkî. Mahjas wehrtetas uf 1500 rubl.

VI. Leepajas apgabala-teesâ pahrdos: 1) 10. Junijâ Ernsta Pausera „Kibu" mahjas, Aisputes pilsmuischas pagastâ, Aisputes aprinkî. Mahjas wehrtetas uf 4800 rubl. 2) 10. Junijâ Krischam un Billei Brugewitscheem peederigas „Plujnu" mahjas, Rudbahrschu pagastâ, Aisputes aprinkî. Mahjas wehrtetas uf 1200 rubl. 3) Uf 18. Merzu issludinata Lihsei Drawei peederigo Bafes pagasta „Uhdru" mahju pahrdoschana **teek atzelta** paradu pagarinaschanas dehļ, uf trihs gadi.

No Jelgawas.

Deewkalposchanas Annas basnizâ no 28. Februara lihdz 6. Martam. Treschdeen, 28. Februarî: pulkst. 6. wakarâ — gawenu deewkalp.; spred. mahz. Seilers. Swehtdeen, 3. Martâ: 1) Lauku draudzê: Deewkalp. pulkst. 9. no rihta; spred. teol. kandid. Lichtensteins. 2) Pilsehtas draudzê: Deewkalp. pulkst. 2. pehz pusdeenas; spred. mahz. Seilers. — Lauku draudzê ussaukti: Karlis Blihkšne ar Annu Stumbur; Jehkabs Eichmans ar Dori Berkis; Jehkabs Erdmans ar Liseti Renkman; miruschi: Jehkabs Zelminsch, 93 g. w.; Dahwus Wikmans, 50 g. w.; Jahnis Pernizs, 74 g. w.; Trihne Herzog, 58 g. w.; Janis Zinowsky, 44 g. w. — Pilsehtas draudzê miruschi: Janis Kruhminsch, 71 g. w.; Anete Jenkewitz, 20 g. w.; Pauls Klabat, 1 g. w.; Kaspars Einbergs, 54 g. w.; Ida Luzija Borowsky, 7 n. 4 d. w. Didrichs Franzs Preede, 4 m. w.

Aisrahdijums. Sw. Jahna basnizâ buhs pirmdeen 4. Merzâ pulksten 4ôs pehz pusd. Latweeschu deewakalposchana ar deewawahrdu issskaidroschanu no mahzitaja amata kandidata G. Rosena.

No Jelgawas. Schê stahwoschee Nowotorschski un Wentspils pulki, lihds ar Swehtê un Wirzawâ eekorteleto Staro-Ruski pulku, notur ja 19. un 20. Februarî seemas manewrus. Wisi minetee pulki isgahja no Jelgawas 19. Februara pusdeenas laikâ un pawadija nakti teltis uf laukuma aiz Dobeles wahrteem. Bija rets jauks skats, redsot tumschajâ naktî tik daudz uguntinu spihdam, iskaisitu pa wisu leelo plazi. Jautras saldatu dseesmas atskaneja wisu zauru nakti, lihds kamehr ap pulkst. 7eem no rihta wiss kara-spehks dewahs kahjâs uf Olaini, no kureenes sagaidija preteneeku. Tahs paschas deenas pusdeenas laikâ wisi atgreesahs atkal atpakaļ. —t—

Jelgawas Latweeschu Beedribas runas wihru sapulze 18. Februarî nospreedusi swinet Augstâ Waldneeku Pahra kroneschanas swehtkus, sarihkojot leelaku konzertu un teatera israhdi. Par balibneekeem pee konzerta usaizinahs wairak dseedataju koru no laukeem. Koreem japeeteizahs lihdz 15. Martam pee Jelg. Latw. Beedr. preekschneeka kunga. Pehz tam 18. Martâ sapulzesees peeteikto koru wadoni Jelg. Latw. Beedribas namâ un apspreedihs konzerta programmu.

„Pawasaras wehstnesi" zihruli Jelgawas tuwumâ dsirdeja jau 19. Februarî sawu pawasara dseesminu trillinam, kas nu gan wehl nebija tik skana, kâ siltâ laikâ, bet tomehr itin patihkami noskaneja. Tik agrâ laikâ gan reti zihrulis dsirdets. —ts.

Seemas sehja, kâ rahdahs schopawasar Jelgawas apgabalâ daudz zeetihs zaur grosigo laiku. Jaw Janwara atkusa un Februara sahkumâ sals tai nebija par labu, jo daschas weetas palika sem uhdens un apsala ar beesu ledu, kurpretim gluschi plikajahm eekalnitehm atkal skahdeja pliksala un pusdeenu saules atkusumi. Tagad nu atkal sneegs uf laukeem gluschi no-eet, bet tâ ka laiks wehl naw deesgan silts, tad, saprotams, seme stahw slapja; ja nu atkal usnahk nakts salnas un atkal saule tahs atkausê, tad seemas sehja dabuhs daudz zeest zaur gaisu un tiks weetahm ari apskahdeta waj ari pawisam maitata. Tapehz daudz semkopji tagad jaw noskatahs ar ruhpehm uf saweem seemas sehjumeem, kas protams dascham labam gruhto laiku baschas padara wehl jo leelakas. Bet nezeresim jaw to fliktako: Lausim Deewam gahdat, gan tad wis buhs labi! —ns.

Mihkunu jeb deramais laiks Jelgawas apkahrtnes pagastôs wehl arweenu turpinahs. Laudis gan teek no pagastu waldehm sasinoti, waj nu pagastu namôs, waj kahdâs mahjâs, bet galâ arweenu krogus un atkal krogus isnahk par ihsteno sapulzes weetu. Nahdahs, ka neweens ar sausu muti negribi jeb nevrot lihgt. Zik krogi preekšch tahdeem lihgumeem ir flikta weeta, to saprast war ikweens. Deenestneeku algas, kas bija noslihdejuschas labi pasemu, tagad par spihti wisiem gruhtajeem laikeem stipri wirsahs uf augschu, tâ ka tagad meitu gada algas ir no 50—60 rublu un puischu algas no 80—100 rubku. Ganu algas ir leelas, un pee tam wehl ir gruhti deesgan, kamehr kahdu deenestneeku atrod. —?—

Uhdeni. 24. Februarî sahka zeltees masakahs upes, ledus jaw salausts un sahk eet. Leelupê uhdens jaw sazehlees pa kahdahm 4 pehdahm pahri par normalstahwokli, bet pa ledu wehl brauz. Swehtes upe jaw stipri ween pluhst. —?—

Sagta mantiba tikuse useeta isgahjuscho nedeļ pee Ezera wahrteem Meijmuischas eelâ K. namâ pee kahda peedsihwojuscha eemihtneeka. Ari turpat uf pkawas sneegâ atrasts paglabats pilns maisis ar gaļu. Kâ pee ismekleschanas israhdijees, tad atrastâ mantiba tikuse sagta Leel-Berkenes muischâ nakti uf 15. Februarî, kur muischas ihpaschneekam atmuhketi diwi pagrabi. Kad minetâ muischâ sahdsiba useeta, tad aisdomâ krituschi diwi schaubigi tehwini, kas tur pamaniti loschnajot, un tos apzeetinot, ari weens jau agrak pasihstams garnadsis atsinees par waini. Tè wehl peeminams, ka daschi gabali no sagtahs mantibas ari atrasti jau zitâs weetâs: Lilienfelda eelâ kahdâ namâ un diwas werstes aiz Masajeem wahrteem kahdâ eebuhweescha jaunustaisitâ mahjinâ. Sagtâ mantiba gandrihs wisa esot atrasta, un tâ slehpeji kâ garnadschi dabuhs par saweem darbeem pelnito algu. —r—

Ne-ustizams palihgs. Kahds schejeenes sihktirgotajs, sawu weikalu paplaschinadams, aiswinu nedeļ peenehmis sew par palihgu nepasihstamu jaunu zilweku, un kad tas pahris deenu bijis kreetns un ustizams sawâ darbâ, tad sihktirgotajs winam pilnigi ustizejees. Kahdu deenu tirgotajs aiseet weikala darischanâs un atstahj sawu palihgu weenu paschu. Jaunais zilweks scho ustizibu isleetojis, aislaisdamees projam ar 36 rbl., ko par pahrdotahm prezehm eenehmis. Sihktirgotajs, otrâ deenâ pamanijis, kas notizis, sahk nu sparigi mekleet pehz sawa palihga un naudas un beidsot to ari atrod kahdâ ds hreenu pahrdotawâ pee Annas wahrteem pilnigi peedsehruschu gulam. No eenemteem 36 rubkeem tam ne-atrasts ne grascha klaht. Par notikumu tika pasinots peenahzigai eestahdei, un ta ir par to gahdajuse, ka weitlais palihgs dabon kahdu mehnesi atpuhstees aiz dzelis restehm. Tè mahziba, ka nedrihkst nepasihstamam zilwekam par daudz ustizetees. —l—

Usbrukums. Zetortdeen 22. Februarî ap pulksten 8 wakarâ Meiju muischas eelâ aiz Latweeschu Beedribas nama kahdam wihreetim N. un seeweetei P. usbrukuschi diwi nepasihstami zilweki. Seeweetei bija isdewees eebehgt kahdâ tuwejâ namâ, kamehr N. nebija laimejees isbehgt, jo wasanki to ahtri sakehruschi, zeredami uf bagatu lomu; bet istschamdidami N. kabatas un neko ne-atraduschi, tee sadewuschi N. kreetni pa galwu un gandrihs norahwuschi weenu ausi un tad aislaiduschees lapâs. N. jau schis ir otris tamlihdsigs gadijums, kur tam usbruhk Meiju muischas eelâ. —is.

Peenahkta blehdiba. Pagahjuschâ nedeļâ kahdâ material-pretschu pahrdotawâ Leelajâ eelâ peenahkta kahdus 10 gadus weza meitene pee schahda krahpschanas mehginajuma. Eepirkuse par 20 kapeikahm daschadus saldumus, maksas sihmites weetâ, ko par eepirktahm prezehm bij dabujuse, ta pee kases nodewuse zitu ar masaku summu. Bet kaseerene pamanijuse meitenes wiltibu un ta tikuse aptureta. To isklauschinot, israhdijees, ka masâ krahpneeze eepreeksch zitâ pahrdotawâ nopirkuse kahdu neeku un maksas sihmiti eebahsuse kabatâ, pee kases neka nesamaksadama. Ar scho sihmiti nu ta gribejuse isdarit mineto blehdibu, bet tas tai ne-isdewahs. Pahrdotawas ihpaschneeks suhtijis sawu komiju meitenei lihdz pee tahs wezakeem, lai wineem pastahstitu par peenahkto blehdibu un tee tad sawu behrnu nemtu pahrmahzit. —ers.

Kabatas saglis basnizâ. Aiswinu swehtdeen 18. Februarî kahdam fabrikas strahdneekam M. Latweeschu draudzes Annas basnizâ, pehzpusdeenas deewakalposchanai beidsotees, issagts no mehteļa kabatas naudas maks ar 9 rubkeem. Deewakalposchanai beidsotees, M. wirsijees uf durwju pusi, kur tizis eerauts leelâ zilweku puhli. Kahds jauns zilweks tam spraudees garam, pee kam atrahwis mehteli wakam, bet M. tajâ brihdî uf tam naw greesis nekahdu wehribu, tikai no basnizas isgahjis, tas mehteli aispogojot atradis, ka truhkst naudas maks. W.

Wisjaunakahs sinas.

Par Widsemes gubernatoru eezelts pee Kaukasijas kara apgabala preeksch sewischkeem usdewumeem stahwoschais general-majors Surowzews, atstahjot par general-schtaba lozekli.

Vald. Vestn.

Kreewu telegr.-aagentura.

Londonâ, 7. Martâ (24. Febr.). „Nowoje Wr." sino, ka schejeenes diplomatiskâs aprindâs runajot, ka kehninsch Humberts atsazischotees no trona, tadehļ ka winam ne-esot eespehjams atstaht Abesineeschu rokâs Eritreju. Tomehr winsch gribot Italijas troni usturet sawai dsimtai. Trona mantineeks, Neapoles prinzis, kas jau sen ir nemeerâ ar Krispi politiku, nodibinaschot Italijai jaunu laikmetu. Gladstons „Daily Telegr." korespondentam saziis, ka Italijas weeniba ne-esot nodroschinata.

Româ, 7. Martâ (24. Febr.). Awise „Militar" sino, ka Itaileeschi kaujâ pee Aduas saudejuschi 4500 zilweku, no kureem 3000 nahkot uf generala Albertones kara pulka. Generalis Dabormida ir laikam kaujâ kritis, Albertone eewainots nokrita no sirga un par generali Arimandi truhst tuwaku sinu. Schurnals „Coriere della Serra" sino, ka pasaudetahs kaujas eemesli ne-esot meklejami saldatu nespehjibâ, bet nepareisâ kara spehka isdalischanâ. Weenpadsmit baterijas nemaz nespehja pee kaujas peedalitees. Isplatitas runas, ka palkawneeks Galiano un generalis Arimandi esot saguhstiti. Awise „Opinione" sino, ka no Adigratas nahkot nepatihkamas sinas, jo zeetoksnis esot no Schoaneeschu kara spehka aplenkts. Generalis Baldisera ir preeksch weena mehnesicha ar prowiantu apgahdats. Domâ, ka uf Adigratu aisgahjuschi daudz 18. Februara kaujâ eewainotu.

Sofijâ, 7. Martâ (24. Febr.). Sino, ka sultans parakstijis fermanu par priatscha Ferdinauda apstiprinaschanu par Bulgarijas waldineeku. Knaiss Ferdinands Marta widû braukschot uf Konstantinopoli.

Wehstules un atbildes.

Roschpilcetim St—ê. „Latw. Aw." bij patlaban aprstelletas. — **R. L. Jelg—â.** Neder. — **J. O. Jelg—â.** Newaram isleetot. — **M. S. St—ê.** Meys nekad nekautrešimees pretotees wisam tam, ko turam par taisnigu, tadehļ Juhs sawu wehstuli pawisam weltigi rakstijuschi. — **J. Fr. Ds—â.** Notikums naw nezik eewehrojams. — **H. Sk. L. muischâ.** Tas gan koti teizami, ja kahds wisu muhscham bijis ustizigs sawâ darbâ un weetâ, bet neba tadehļ tuhlit waijadsigs winu laikraksts gilkinat. — **W. Purm. B—kê.** Juhs O. kga sinojumu nemaz peeteekeschi ne-aspehkojat. Tas wehl neko nenosihmê, ka Juhs preekschlaikâ preekschneekam isteikuschi wehleschanos turpmak wairs amatâ nepalikt. Juhs paschi ne-esat minetâ generalsapulzê klaht bijuschi un ari nepasneedsat nekahdas tuwakas sinas par schihs sapulzes spreedumu.

Isdewejs un atbildigais redaktors: **Dr. A. Bielenstein.**

Дозволено цензурою. Рига, 26-го Февраля 1896 г.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawâ.

Kursemes
kreditbeedribas krahjkases direkzija
tapusi luhgta:

1) **no Osolmuischas (Eckendorf) Papagasta teesas:**
krahjkases sihmi uz augstu augleem: № 31394 uz 18 rubl. no 1. november 1876 izrakstita uz pee Slokenbekes peederigas bahrenites Eddas Amol wahrdu;

2) **no Jehkabstates pilsata waldes:**
krahjkases sihmi uz augstu augleem: № 21178 uz 45 rubl. no 13. janwar 1860 izrakstita uz Jehkabstates pilsata meitenu skolu;

3) **no W. Riediger kunga:**
krahjkases aisdoschanas sihmi no 30. august 1895 C. A. № 563—№ 23145 par aisdoteem 800 rubl.

4) **no Jura Audse kunga is Salasmuischas:**
krahjkases sihmes uz augleem Lit. D. № 29685 uz 500 rubl. no 19 juni 1887 № 34670 uz 100 rubl. no 14 juni 1889 izrakstitas uz Jura Audse kunga wahrdu, ar kuponeem no 1. maja 1896 un tahlak;

5) **no Barona von der Ropp-Bikstös:**
krahjkases sihmi uz augstu augleem: № 86060 uz 30 rub. no 11. dezembera 1890 izrakstita uz Peter Buck kunga wahrdu, pee Upesmuischas peederigu

noteikt par isnihzinatahm.

Norahdot uz Wisaugstaki apstiprinato Kursemes Kreditbeedribas Krahjkases statutu § 10, top wisi tee, kam sche peeminetas un par pasuduschàm peeteiktas krahjkases sihmes un aisdewuma sihme buhtu, zaur scho sludinajumu usaizinati, schos dokumentus wiswehlakais weena gada laikà, rehkinot no tahs deenas, kur schi sludinaschana trescho reisi „Kursemes Gubernas Awisê" un „Latweeschu Awisês" notikusi, Kursemes kreditbeedribas direkzijai usrahdit; ja tà nenotiktu, tad direkzija augscham mineteem ihpaschneekeem to tad likumigi nederigu pirmo dokumentu weetà liks isdot **jaunus, weenigi derigus duplikatus.** № 8493.

Jelgawà, 22 februarî 1896.

Kursemes kreditbeedribas krahjkases direkzija.

Direkzijas padomneeks **L. von der Ropp.**
Darbwedejs **H. W. Pychlau.**

Dr. med. M. Einer,
Jelgawas pilsehtas ahrsts,
dsihwo Skrihweru eelà № 41.
Peenem slimneekus,
it sewischki **behrnu slimibàs,** ikdeenas no pulksten 9—10 rihtà un no pulksten 4—5 pehzpusdeenà.

Mans
notara kantoris
no 18. februara sch. g. atrodahs **Leepajà, pee uguns-dsehsju platscha, Andressa namà (uz Andressa apteeku).**
Notars: **F. R. Johswichs.**

Pee Neretas basnizas
pretim mahzitaja muischai esmu atwehris
apteeki.
Peektdeenàs un **swehtdeenàs Buiwides dakteris Lichtenstein** kungs turpat **slimneekus peenems.**
Prowisors **O. Osterhoff.**

Jelg. Palihds. Beedr. Krahj- un Aisdewu kase.
Pilna sapulze
3. Martà sch. g., pulksten 3. pehz pusdeenas, Zehra sahlê.
Deenas kahrtiba:
1) Gada pahrskats.
2) Rewidentu sinojums.
3) Waldes preekschlikumi.
4) Amata wihru wehleschana.
Direkzija.
Peesihme: Schi sapulze, uz statutu 20 § buhs pilnskaitiga, neskatotees uz sanahkuschu beedru skaitu. Beedru grahmatinas jeb to kwihtes usrahdamas.

Moderesch ana
Stalgenê no Jurgeem 1896. gada dabonama. Klahtakas sinas turpat pee muischwaldes.

Moderesch anu
war no Jurgeem 1896. g. lihds tai deenai 1897. g. **uz renti dabut Mas-Elejas muischà,** pee Krona Wirzawas. Adr.: H. von Stein, Mas-Elejà pee Jelgawas.

Diwi pusgraudneeki
wehl wajadsigi, katram 80 puhra-weetas semes.
Kur? pateiz Behnes pastes stanzijà.

Muischa,
26 werstes no pilsh., 14 stundu no Peterburgas pa dselszeku, plawu un aramas semes 1000 deset., meschs 5000 deset. pee pludinamas upes. Wiss waj pa dalam lehti pahrdodams, waj ari isnomajams. Japeeprasa zaur rakstu, klaht peeleekot 4 septin kap. markas uz adresi: г. Боровичи, Его Превосход. А. Х. Вульфъ.

Mahzeklis,
kas wehlahs par galdneeku (Tischler) mahzitees, war peeteiktees Jelgawà, Kannengihfern eelà № 9, pee galdneeku meistera **Murnika.**

Rihgas dselsleetawas un maschinu fabrikas sabeedriba
agrak
Roliktawa: **Kahrla eelà № 11,** pretim Tukuma-Jelgawas dselszeka wokzalam.
Felser & Co.
Fabrika: **Alekfandera eelà № 184.**
peedahwà:
Jaunas kulmaschinas, ar rokahm waj gehpeli dsenamas.

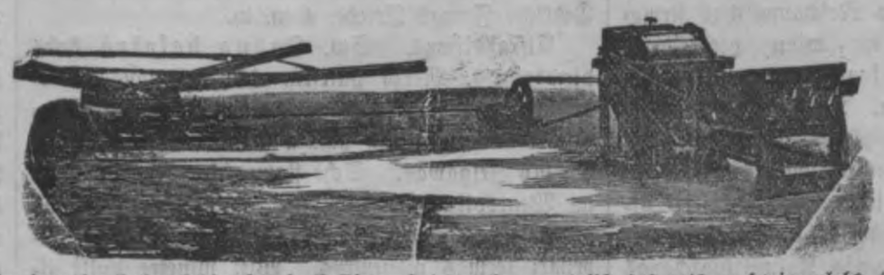

Schihm jaunahm **kulmaschinahm ir kustinams trumeka mantelis,** kas pats no sewim zelahs, tiklihds kulot koka gabali, akmeni u. t. t. eekluhst kulamà trumeli; zaur to swescha balas weeglaki war zauri tikt un top **kulamo stiptu un trumeka luhschana attureta.** — Lihds ar to atronahs pee schihm jaunahm maschinahm ihpaschas **patent-kukstiptes,** kuras tihraki graudus iskul un winus nepahrsit un top ihpaschi wairak iskults, nekà ar weenkahrschahm stiptehm. — Tahlak peeda wasam:

Puzmaschinas, ekselu maschinas, kartufelu un rahzenu greesejus, wisadus arklus u. t. t.

Supersosfatus, kaulu miltus.

Lokomobiles un kulmaschinas
ar **twaika spehku** no **Richarda Garret & Sons, Anglijà,** pehz jaunakahm konstrukzijahm.

Koschi
dselss kapu krusti

daschadà leelumà, ar isspeesteem burteem, jaw no 2 rubleem sahkot, peepasigi **krustu pamatu akmeni,** daschadi **trelini, kruzifiksi** un **plahtes** ir weenmehr leelà iswehlê dabonami.
Krustu pamatu akmeni
teek weenumehr **pirkti.**
O. Köhler's,
Jelgawà, Leelajà eelà № 35.

Dahrsneeziba
Rigas tuwumà, ar augstu kokeem un pilnigu eetaisi preeksch puku audseschanas, tirdsneezibas mehrkim, ir lihdsi ar siltuma nameem, pilnigu inwentaru un ari mehsleem preeksch agrdobehm tuhlin isrentejama. Wajadsigs kapitals pee usnemschanas 800 rubl. — Tuwakas sinas Rigà, Kugu eelà № 15.

Mahja
ar **120 puhrw. labas semes № 1,** starp Kownas un Kursemes robescham, no Poswoljas 10 werstes, **pahrdodama.** Tuwakas sinas pee **Batschkisa,** pasta kantori **Jelgawà.**

Mahja
ar auglu koku dahrsu un 12 puhraweetas semes mantojuma dehl pahrdodama. — **Meesitê № 87. A. Elbert.**

Jauns
koka nams
teek no brihwas rokas tuhdal pahrdots. Kur? peeprasischana pee ihpaschneeka, pagarinatajà Kangihferu eelà № 109.

Moderesch ana.
Masbuhtu muischà pee Krona Wirzawas, 16 werstes no Jelgawas, no Jurgeem 1896. gada **uz stopeem** dabonama.

Uz wislabako un lehtako pagatawo
dahmu garderobi
un wisadu roku darbu Jelgawà, Katoku eelà № 56, pee **K. Landmann.** Turpat ari war **roku darbu eemahzitees.**

Manafotografija
Kangihfern eelà Nr. 6,
ir uz **pilnigako eerihkota. 3 bildes** par **1 rubli.** Speegelweidigs jaunakàs sortes fotografiju papihrs wisam portrejam.
C. Frey,
Jelgawà.

Weikala atwehrschana.
Augsti zeenitai publikai teek zaur scho finams darits, ka **Jelgawà, Pils eelà,** esmu atwehris
fotografisku darbnizu.
Tà ka mana darbniza uz to wispilnigako pehz jaunlaiku prasibam eerihkota, tad apnemos ari katru schi dailes aroda darbu uz to teizamako isdariht. Usnemos ari wisadus **paleelinajumus,** kà ari **nonehmumus** no jaw esoscham fotografijam **neaprobeschotà leelumà** uz **marmora, koka, glahses, porzelana** u. t. t.
Dsihwoklu, dabas ainu un tamlihdsigus **skatus** isdaru jo teizami un drihsà laikà.
Ar augstzeenischanu
C. Puttrig.

V. Boitmans,
Jelgawà, Katoku eelà № 20.
Sehklu tirgotawa leelumà un masumà.

Zeen. dahrsneekeem, semkopjeem un ziteem godajameem pirzejeem dahrskopjeem zaur scho padewigi pasinoju, ka scha gada raschas
sehklu pahrdoschana
ir eesahkusees.
Wisas sehklas, cekams tahs nahk pahrdoschanà, **teek ismehginatas dihgschanà** un tikai **labi** dihgstoschas teek pahrdotas, tamdehl zeen. publika war buht droscha pee manis tikai **labu prezi eepirkt,** par kam ari galwoju.
V. Boitmana sehklu tirgotawa
Jelgawà.

L. M. Arensteina
apteeku pretschu, kimikaliju, parfimerijas un gumijas pretschu weikals
Jelgawà, Katoku eelà Nr. 3,
blakam tabakas magasinai,
peedahwà leelà iswehlê: **seepju sahli** un **kalifoniju seepju wahrischanai, klorkalki balinaschanai, siwju lihmi lipinaschanai, lihmeschanai** un **kites schanai, odèru, odekolonjes, seepes, matu pomades, matu uhdeni, kursch weizina matu augschanu. Daschadus lihdsekkus pret blangsnam, deguna** un **mutes skalojamo uhdeni, sobu pulweri (Odol), sobu seepes, sobu birstes, kemmes** u. t. t. **Gumijas prezes kirurgiskam mahjas** un **semkopibas wajadsibam,** kà: **daschadas schlaukas, termometerus, saseeschanas stopus, sprizes, truhkuma jostas** un **kukainu sprizes, kakla pinseles, elposchanas aparatus, behrnu pudelites, sobu kakla-seenamos, kuri weizina maseem behrneem sobu nahkschanu** u. t. t.

Brahlu Edelsteinu
tabakas fabrika Wilnà
dara usmanigus zeen. smehketaju kungus, ka jaunislaistais eezeenitais
Wilnas bakuns
„ar gaili"
ir dabonams 1/4 **mahrz. pazinàs** wisôs Jelgawas tabakas un material-pretschu weikalôs.
Luhds eewehrot firmu!

Ar scho zeen. publikai daru sinamu, ka esmu agrakàs
Wichmana
twaiku sahgu un malschanas sudmalas
zaur pirkschanu eeguwis par sawu ihpaschumu.
Peesolidams zeen. publikai kreetnu un laipnu apkalposchanu, luhdsu manu ar saweem usdewumeem pagodinat un manu jauno usnehmumu pabalstit.
Augstzeenibà
C. Haack,
Jelgawà, pee Esera wahrteem.

Spirtu un brandwihnu
(otschischtschenoje),
no **A. Wolffschmidta, Rigà; Kalkuhnu spirta** un **rauga fabrikas; Petera Smirnowa, Maskawa,** un **Petera Kalaschnikowa, Pleskawà;** tamlihds ari **likeeri, dubult-schnabi, balsamu, konjaku, rumu** un **araku** no **G. G. Bergbohma, Rigà,** peedahwà par **fabrikas zenàm**
J. Jakobsohns,
Jelgawà, Akzises eelà, Nesadomowa namà, pee tirgus.
Krodseneekeem 10 % pelnas teesa.

Kapu peemineklus
no **marmora** un **granita** is **labakà materiala.**
Leelu krahjumu
wisadu **tschuguna kapu krustu** tura weenmehr uz lehgera.
Wislehtakàs zenas.
Akmenu poleereschana ar twaika spehku uz galwoschanu.
M. Brauers,
pee Annas wahrteem. blakus literatu kapeem. (Aleksandra prospekts № 4).

---

2 mahzekli
waijadsigi **kaleja meistaram Schmidtam,** Jelgawà, Sakajà eelà № 6.

Wisleelakà iswehlê dabonami par mehrenu zenu daschadi **rati, ratu lukturi, asis** un **federes,** kà ari **kamanas** katrà waijadsibà. — Katrs schè pagatawots darbs ir glihts un stiprs.
Turpat teek ari **lakereschanas darbs isdarits.**
D. Auschkaps,
Jelgawà, Leelajà eelà № 12.

Laipnai eewehroschanai.
Zaur scho daru sinamu, ka es sawu
tehjas weikalu
esmu paplaschinajis un tagad tureschu **tehjas** no **wisam labakam Maskawas** un **Sw. Peterburgas** tehju firmam un proti no
Wisaugstaki apstiprinatam beedribam:
„Tsin-Lun", Sw. Peterburgà,
Brahli K. un S. Popow, Maskawà,
Peter Botkina dehli, Maskawà,
pasaules firmas:
Wogau un beedr., Maskawà,
Wisaugstakà pilsgalma liferanteem:
Wasili Perlow un dehleem, Maskawà.
Pilsgalma liferanta:
Iwan Nikolajewitsch Filippow, Maskawà.
K. Zaunbergs,
sem firmas „Tsin-Lun" (Nihneeschu tehjas bode),
Jelgawà, Leelà eelà № 2.
Spezial-weikals
preeksch **tehjas, kafijas** un **zukura.**
Atkalpahrdewejeem pelnas teesa!
Swehtdeenàs weikals slehgts!

A. Loginows
Jelgawà, Katoku eelà № 2.
Weikals preeksch
tehjas, zukura, kafijas un kolonial-prezem.
Leels lehgeris
wisadu **Kreewijas** un **ahrsemju wihnu, rumu, konjaku, araku, porteru, snabju** un **likeeru.**
Bez tam wehl:
tabaka, zigari, papirosi un **tschaulites.**
Spehles kahrtis un **krihts.**

Wezu
misinu un kaparu
pehrk pa augstahm zenahm **L. Kramers,** Jelgawà, apaksch kolonadeem № 5.

Kaleja mahzeklis
wajadsigs **Leel-Wirzawà** kaleja meistaram **Ad. Tillbergam.**

Irlawà
aplez lehwes peezu gadu pusasinu **Ardenes sukstis**
„Atlas"
par 3 rubl. un dewini gadu pusasinu **Perscherona schrimelis**
„Garsons II."
par 2 rubl. un 50 kap.
Muischwalde.

Birschas sinas.
Leepajà, 27. Februarrî.
Rubsi: 120 mahrz., Hollandijas, 59 kap. par pudu.
Ausas: Balt'ausas, laba preze, 65 kap. par. pudu.
Meln'ausas: laba preze, 56 kap. par pudu;
zaurmehra zena — kap. par pudu.
Meeschi: laba preze, 62 kap. par pudu.
Ehdamà meeschi: 60 kap. par pudu.
Linsehklas: Leischu, 1.09 kap. par 7 mehreem, un
stepju 1.11 kap. par 7 mehreem.
Griki: — kap. par pudu.
Ehdamà sirni: 63 kap. par pudu.

Печатать разрѣшается полиціею.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla.

(Tè klaht 2 peelikumi.)